

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant: **Marek Gerle**
Název práce: **Zločin genocidia před mezinárodními trestními institucemi**
Datum odevzdání práce: 14. 12 .2021
Rozsah práce: 66 stran vlastního textu (počet znaků odpovídá předpisům)

Aktuálnost (novost) tématu; náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody; kritéria hodnocení práce (splnění cíle práce, hloubka provedené analýzy, jazyková úroveň):

V loňském roce zaznamenala definice zločinu genocidy obsažená v Úmluvě OSN proti genocidě z roku 1948 sedmdesáté výročí od vstupu úmluvy v platnost. Jak se prokázalo v 90. letech, její trestněprávní aplikace na mezinárodní úrovni však na sebe nechala desítky let čekat. Definice byla pak doslovně přejata i do Římského statutu Mezinárodního trestního soudu. Všechny mezinárodní trestní instituce, do jejichž *ratione materiae* rozsahu jurisdikce genocida spadala se jí tak věnovaly v posledních několika dekadách a judikatura a výklad definice obecně se před nimi stále vyvíjí. Jakkoliv by tak bylo pro lidstvo přínosnější, kdyby to nebylo třeba, je téma definice genocidy stále aktuální.

Vzhledem k definiční podobě, totožné pro odpovědnost mezistátní a individuální, je k jejímu pochopení potřeba znát prameny a judikaturu nejen mezinárodně trestních institucí ale i Mezinárodního soudního dvora. Nejedná se tedy o téma snadno zpracovatelné, tím spíše že prameny k problematice jsou především cizojazyčné. Práce se navíc neomezuje jen na prameny psané anglicky ale i francouzsky a v omezené míře i česky.

Cílem práce je zodpovědět si otázku, zda definice genocidy odpovídá požadavkům 21. století? K dosažení odpovědi na tuto otázku se diplomant zaměřuje na některé aspekty genocidy (vše v rámci rozsahu práce pojmut nelze) se specifickým zaměřením na sexuální a genderově motivované zločiny.

Diplomant v textu analyzoval statuty příslušných soudů a tribunálů, jejich judikaturu a identifikoval spojující prvky vedoucí k Římskému statutu a Znakům skutkových podstat. Představil tak přehlednou a logickou práci, která se zaměřením na sexuální a genderově motivované zločiny ilustruje vývoj i současnost mezinárodního trestního práva při aplikaci definici genocidy.

Ve vymezeném rozsahu práce svoje stanovené cíle naplnila a učinila tak nadstandardně kvalitním způsobem.

Formální a systematické členění práce; ostatní kritéria hodnocení práce; vyjádření k práci:

Po úvodním slovu vymezujícím téma a metodologii, se diplomant věnuje v první kapitole obecnému rozboru původu a začlenění definice genocidy v mezinárodním právu. První kapitola v sobě rovněž zahrnuje rozbor subjektivní stránky zločinu. V této souvislosti bych se autora rád zeptal, zda kromě naplnění speciálního úmyslu je potřeba, aby měl pachatel i úmysl (nedbalost?) naplnit některou z pěti forem objektivní stránky činu? Neboli stačí „pouze“ prokázat *dolus specialis* pachatele k případnému genocidnímu úmyslu, nebo je i třeba aby jednal záměrně, úmyslně/cíleně apod. při zabíjení, způsobování tělesné újmy atd.?

V kapitole druhé je věnována pozornost objektivní stránce zločinu genocidy a formám spáchání/navázaným činům uvedeným v čl. III Úmluvy, nevyhýbá se však ani souvisejícím institutům rozvíjejícím analýzu ostatními směry (včetně subjektivní stránky).

Jakkoliv by to bylo nad rámec rozsahu práce, v případě její pozdější publikace bych doporučil přidat i kapitolu/rozšířit část o chráněných skupinách, které se do mezinárodní definice nevešly, Diplomat nastudoval rozsáhlé množství judikatury a dalších pramenů, čímž práci dále výrazně obohatil.

Práce je dobře strukturovaná, čitelná a obsahuje zanedbatelné množství překlepů.

Doporučení:

S ohledem na shora uvedené práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikační stupeň „výborně“.

V Kolíně nad Rýnem, dne 22. ledna 2022,

JUDr. Milan Lipovský, Ph.D.
vedoucí práce